

jeg dog forudskikke den Remærkning, at vi ganske vist for Øjeblikket og vel ogsaa en Tid endnu ville befinde os paa Forsøgets Omraade, og navnlig maa Lærerne prøve sig noget frem. Dog det synes mig ikke saa forkasteligt endda. Viser det sig saa i Aarenes Løb, at der er Mangler ved Undervisningsplanen, faa vi se at rette dem. Jeg tror ikke, det er muligt at konstruere paa én Gang en Undervisningsplan, der er ufejlbar, og som skulde gælde for en hel Række af Aar lige til Gymnasiets sidste Klasse. Jeg tror, at Lærerne ved den højere Almenskole megel vel forstaa, baade at vi befinde os paa Forsøgsstadiet, og at disse Forsøg maa danne Grundlaget for Rettelse af mulige Mangler.

Jeg skal nu vende mig til det Grundlag, som det ærede Medlem var inde paa i sin Kritik over Ansættelsen af to Timelærerinder, uden at vedkommende Timelærerembeder havde været opslaaet som ledige. Forud for Arbejdet paa Loven af 24. April 1903, altsaa før dette Lovforslag blev fremlagt paa Rigsdagen, var der sikkert i alle Skolekredse og trindt omkring i Landet, altsaa i det hele indenfor det, man kalder den offentlige Mening, meget stærk Stemning for at faa gennemført Fællesundervisning i vore Skoler. Nu er Fællesundervisning ikke noget ukendt her i Landet. I Folkeskolen har man haft den i 90 Aar, og jeg ved ikke, at der nogen Sinde derover er ført Klager af Betydning. I vort højere Skolevæsen have vi ikke haft denne Undervisning, men, som sagt, der var forud for Vedtagelsen af Loven af 24. April 1903 stærk Stemning for at faa den gennemført, og man har ogsaa faaet den gennemført. Det glæder mig i øvrigt at have bemærket, hvad vistnok ogsaa de fleste ærede Medlemmer have bemærket, at ved Skolemødet forleden Dag var der endnu en stærk Stemning for denne Fællesundervisning. Jeg tror, at denne Stemning vil holde sig. Men det er jo klart, at naar man indfører Fællesundervisning, og naar Statsskolen aabner sig for at modtage Piger, ville enkelte Pigeskoler komme til at miste nogle Elever. Det kunde man sige sig selv, forinden man gennemførte Loven, og vi sagde ogsaa til os selv, at det vilde gaa ud over nogle af de højere Pigeskoler. Dette har ogsaa vist sig at være Tilfældet. Jeg skal saaledes nævne netop de to Steder, det ærede Medlem sigtede til forleden Dag, da han talte om disse Timelærerinder, nemlig Horsens og Rønne. I Horsens, hvor der er mere end een Pigeskole, blev Frk.

Friis's Skole nedlagt og i Rønne Frk. Raabys. Saa vidt jeg ved, havde den sidste allerede trange Kaar forud for Loven af 24. April 1903, og de bleve naturligvis ikke bedre, men derimod værre ved Lovens Gennemførelse, og efter at Statsskolen derovre aabnede sig for Piger. Ved Statsskolerne i Horsens og Rønne følte man efter dette Trang til en Timelærerinde, og det Spørgsmaal kom da op, om der var Grund til at antage nogle af de Lærerkrafter, der havde været ansatte ved disse nedlagte Skoler. Der kom saa Indstillinger fra begge Statsskoler, fra Rektor Lund i Horsens og fra Rektor Koefoed i Rønne om at antage de to Lærerinder, der her er Tale om, nemlig den tidligere Bestyrerinde i Horsens, Frk. Friis, og i Rønne en af Lærerinderne. Nu vilde jeg selvfølgelig ikke have antaget en Timelærerinde til en saadan Plads, hvis vedkommende ikke havde været fuldt kvalificeret og meget stærkt anbefalet dertil. Men da det var Tilfældet, fandt jeg ingen Grund til at opslaa disse to Timelærerembeder. Det var jo i Forvejen givet, at jeg netop vilde vælge disse to, og det vilde derfor kun have voldt Ulejlighed og vakt falske Forhaabninger hos mange, om disse Embeder vare blevne opslaaede. Angaaende Spørgsmaalet om vedkommendes Kvalifikationer skal jeg blot nævne, hvad Rektor Lund i Horsens skrev om Frk. Friis. Det hedder i hans Skrivelse: „Om Frk. Friis meddeler jeg foreløbig følgende: hun er 38 Aar, hun har taget Præliminæreksamen, har haft Statens Aarskursus i Fransk, Tysk og Historie (med Eksamen), har uddannet sig i Fransk ved flere Ophold i Frankrig (i alt 14 Maaneder), hvor hun har taget Eksamen ved Alliance françaises Undervisningsanstalt, har opholdt sig gentagende Gange i Tyskland og har i adskillige Aar gennemgaaet Historie med Overlærer Ludv. Schmidt her ved Skolen. Hun dimitterer til Præliminæreksamen i alle disse tre Fag. Hun har været Lærerinde ved en eksamensberettiget Skole i 10 Aar og Bestyrerinde i 3 Aar, har i begge Egenskaber været meget dygtig og nyder stor Anseelse her i Byen. Jeg maa i det hele anse hende for særdeles skikket til en saadan Stilling, og efter hvad Dr. Rønning har meddelt mig, vil ogsaa han kunne anbefale hende paa det bedste.“ Efter en saadan Anbefaling, og efter at hendes Skole var nedlagt, nærede jeg ikke Spor af Tvivl om, at jeg handlede ret ved at antage hende som Timelærerinde ved Horsens højere Almenskole, og jeg antager, at